

KARMALLISET SAIRAUDET

Pekka Ervastian esitelmä 22.1.1933

Karmasta emme puhu jokaisen sairauden yhteydessä. Jos olemme esim. nuorina syöneet liian paljon makeisia ja turmelleet hampaamme ja sitten saamme kärsiä hammaskipua ja lopulta kadotamme hampaamme, niin me emme puhu karmasta. Emme myöskään puhu karmasta, jos menemme varomattomasti ulos kylmään ja hankimme itsellemme nuhan ja yskän, sentähden, että silloin on sairauden syy ollut niin läheinen ja silmiinpistävä ja koska tiedämme, että syysuhteen laki vallitsee maailmassa emme ihmettele noita sairauksia. Sitä vastoin voimme esim. ihmetellä, jos kaksi ihmistä on samoissa olosuhteissa ja tapaavat keuhkotautisia ja toinen näistä kahdesta saa tartunnan, mutta toinen ei ole milläänsäkään. Silloin voimme kysyä, että miksikä toinen tuli sairaaksi ja toinen ei. Silloin tulee vastaus tieteelliseltä taholta: Asia on se, että ihminen ei sairastu keuhkotautiin, jollei hänellä ole taipumusta siihen. Hänellä täytyy olla taipumusta keuhkotautiin, jotta hän siihen voisi sairastua. Sairastumisen syy on aina jokin näkyväinen, ulkonainen syy, mutta se ei aiheuta keuhkotautia aivan terveissä ihmisissä, mutta semmoisissa, joilla on taipumusta keuhkotautiin, se aiheuttaa sen taudin. Ja sitten vielä lisätään: Nämä ihmiset ovat saaneet taipumuksensa keuhkotautiin joko vanhemmiltaan tai esivanhemmiltaan. Ihminen on predestinoitu keuhkotautiin. Mutta kysymysmerkiksi jää nyt meille, minkätähden sitten toinen ihminen on predestinoitu edeltäkäsän, määrätty keuhkotautiseksi ja toinen ei. Nyt vasta siis tulee karma kysymykseen. Nyt rupeamme etsimään syitä karmassa ja silloin ajattelempa, että ihmisen menneisyydessä täytyy olla jotakin, joka on aiheuttanut hänelle nyt

syntyessään taipumusta erikoisesti keuhkotautiin. Ihminen on siis syntynyt semmoisen taipumuksen kanssa ja se juuri tekee, että se on karmallista. Karma aina ensikädessä näkyy syntymähoroskoopissa, niinkuin olemme ennenkin sanoneet ja ainoastaan jotkut elämän tapahtumat ehkeivät niin selvästi näy horoskoopista, mutta nekin voivat kuulua karman alalle. Siis karmasta puhumme sairauksien yhteydessä silloin kun emme löydä niihin mitään järkevää tai moraalista, tai jumalalliselta kannalta oikeutettua syytä tässä näkyväisessä maailmassa. Silloin puhumme karmasta.

On heti alussa otettava huomioon, että karman ei aina tarvitse välttämättä olla yksilöllistä laatua. Karma voi olla joukkokarma, sillä jokainen ihminen syntyy aina määrättyyn ympäristöön ja sillä kansalla, sillä heimolla ja perheellä voi olla oma joukkokarmansa. Tähän joukkokarmaan yksilö ottaa osaa syntyessään tuohon ihmisjoukkoon. Sentähden, jos me olemme syntyneet köyhään ja pieneen kansaan, niin emme voi odottaa, että meistä tulisi äärettömän rikkaita niinkuin amerikkalaiset miljardöörit, vaikka meidän karmassamme olisi rikkautta. Meillä ei ole semmoisia edellytyksiä tässä pienessä ja köyhässä kansassa. Jos meillä on semmoinen hyvä ja huono karma, että meidän pitäisi tulla rikkaiksi, niin silloin mahdollisuudet rikkauten suuruuteen nähden ovat riippuvaiset joukkokarmasta. Joku amerikkalainen mies voi olla alussa vaikka sanomalehtipoika ja kohota sitten tuhansia miljoonia omistavaksi ihmiseksi. Semmoista ei voi tapahtua Suomessa. Meillä ei ole niitä mahdollisuuksia tarjota yhdelle ihmisyksilölle kuin Amerikassa on. Kaikki on suhteellista. Jos joku täällä samassa suhteessa tulee rikkaaksi kuin miljardööri Amerikassa, niin hän saa tyytyä täällä muutamiin kymmeneen miljooneihin. Me saamme siis ottaa osaa kansamme hyvään ja huonoon karmaan. Jos me synnymme maahan, jossa on suuri kuumuus ja jossa on paljon kuumesairauksia, niin me

olemme luonnollisesti ottaneet osaa sen maan ja kansan joukkokarmaan ja voimme siis saada kaikenlaisia kuumesairauksia paljon enemmän kuin meidän yksilöllisessä karmassamme oikeastaan olisi. Samalla tavalla täällä pohjolassa me olemme paljon alttiimmat keuhkotautiin ja muihinkin rintatauteihin kuin ne, jotka syntyvät esim. Pohjois-Afrikaan, Indiaan j.n.e. Heillä on paljon vähemmän mahdollisuutta semmoisiin tauteihin kuin meillä täällä pohjoisessa. Sentähden on otettava huomioon, kun karma ajatellaan, että karma on osaksi joukkokarmaa ja siihen joukkokarmaan jokainen ihmisyksilö, joka syntyy, saa ottaa osaa. Hänellä voi kyllä sitten olla niin hyvä karma yksilöllisesti, että hän nousee joukkokarman yläpuolelle ainakin jossain määrin. Ehkei hänen tarvitse ollenkaan kärsiä semmoisia asioita kuin yleensä kärsitään siinä tai siinä ihmisryhmässä. Hän voi ehkä syntyä semmoisella ruumiilla noissa kuumissa maissa, että hän ei koskaan tule kuumesairaaksi. Taas joku voi syntyä täällä pohjolassa semmoisella organismilla, että hän ei koskaan kylmety, ei saa nuhaa eikä yskää. Niin voi yksilöllinen karma nousta joukkokarman yläpuolelle, mutta se on harvinaista.

Kun tämän pidämme mielessämme, että voimme ottaa ja että meidän on pakko ottaa osaa joukkokarmaan, siinä ympäristössä missä elämme, niin silloin voimme lähteä kyllä tutkimaan ihmisen yksilöllistä karmaa tämänkin kysymyksen yhteydessä, joka nyt on esillä, nimittäin sairauksien. Voimme kysyä, että millä tavalla karma näkyy sairauksissa? Miksikä sairaudet voivat olla karmallisia taikka t.s. minkälaisia taipumuksia meillä voi olla, joita me kannamme mukanaamme. Olemmehan puhuneet nyt yleensä karmasta ja sairauksista näinä viime kertoina, mutta kun nyt tahtoisimme edes jonkun verran syventyä tähän kysymykseen karmasta ja sairauksista, silloin on meidän hyvä ensin muistuttaa mieleemme minkälainen ihminen on. Meidän kysymyksemme kohdistuu, koska meillä on jo jonkinlai-

nen käsitys karmasta, tähän toiseen kysymykseen, nimittäin sairauteen. Jotta taas ymmärtäisimme mitä sairaus on, on meidän välttämättömästi muistutettava mieleemme, minkälainen ja mikä ihminen on. Minkälainen on meidän kokoonpanomme, meidän inhimillinen organisatiomme.

Ihmisestä on sanottu, että hän on mikrokosmos, pienoismaailma verrattuna ympäröivään maailmaan, jota nimitämme makrokosmoksi. Voimme sanoa, että kaikki, mikä on hänen fyysisessä olemuksessaan on myöskin olemassa ympäröivässä fyysisessä maailmassa. Myöskin se, mitä on hänen toisissa periaatteissaan, on olemassa hänen ympärillään, niin että ihminen on pienoismaailma, pienoiskuva. Paremminkin voisimme vielä sanoa niin, että kaikki mikä on olemassa ympärillä kosmoksessa on myös ihmisessä, on hänen sisässään. Kun katselemme ihmisen fyysillistä ruumista, niin huomaamme, että se on jonkunlainen fyysillinen pienoiskuva tästä ympäröivästä fyysisestä maailmasta, siis niistä elementeistä, jotka ovat tässä näkyväisessä maailmassa meidän ympärillä. Meillä on ruumiissamme jotain semmoista ainetta, joka tuo mieleemme maaelementin, kivinäismaailman, mineraalimaailman ja sitten meillä on semmoista, joka tuo meidän mieleemme toisen elementin, vesielementin ja sitten on semmoista, joka tuo mieleen ilma- ja tulielementit. Kaikkia näitä elementtejä, joita näemme ympärillä suuressa maailmassa, on meidän ruumiissamme. Kukaan ei kiellä, etteikö meidän ruumiissamme olisi juoksevaa ainetta, ilmaa, jota hengitämme ulos ja sisään, tulta, sillä koko meidän olemassaolomme perustuu lämpöön ja tuleen. Kun kuolemme, niin heti tulemme kylmiksi. Lämpö juuri jollain tavalla näyttää, että meissä on henkeä ja elämää. Kun katselemme luontoa, esim. kivimaailmaa, niin huomaamme, ettei kivissä ole sisäistä lämpöä, niinkuin meissä ihmisissä. Kun aurinko aamulla nousee ja lämmittää ne, niin ne lämpiävät, mutta

yön tullen jälleen kylmenevät. Niissä ei ole siis meille näkyvää ja tuntuvaa sisäistä tulta. Kun sitävastoin otamme eläin- tai ihmisruumiin, niin siinä näemme selvästi sisäistä tulta ja lämpöä.

Lämpö tekee sen eläväksi.

Ihminen on siis kuin mikrokosmos verrattuna ympäröivään luontoon. Ajatelkaamme nyt kasvimaailmaa. Silloin sanomme, että kasvimaailmassa on elämää. Kasvit ovat jo eläviä. Ne eroavat kivennäismaailmasta. Mikä tekee ne eläviksi? Mikä tekee, että ne kasvit jo kantavat hedelmää auringon lämmössä? Mikä ihmisissä vastaa näitä kasveja? Saamme kuulla, että kasveissa on n.s. eetteriruumis. Kasveilla on jo eetteriruumis. Siinä eetteriruumiissa on lämpöä itsessään, mutta ei samassa määrässä kuin ihmisessä ja muutamissa eläimissä. Tämä eetteriruumis on itse elämän kantaja kasvissa, ja ihmisessä on tuo eetteriruumis itse elämän prinssiippi, joka on kokoonpantu niistä voimista, jotka ovat elävänä tässä muodon maailmassa. Muodon maailmassa on elämää myöskin takana. Katselemme esim. kuollutta eläimen tai ihmisen ruumista. Siinä ei ole silloin muuta kuin semmoinen sisäinen hävittävä tuli, joka antaa ruumiin hajota. Se hajoaa osiinsa, se mätäneee, niinkuin sanomme. Se ei osaa ylläpitää sitä muotoa. Kyllä kuolleessa ruumiissa on elämää, mutta se elämä on silloin vain sen oma sisäistä elämää, joka sen polttaa ja hävittää. Sentähden on turha panna ihmisruumista hautaan, sillä siinä mullassa ruumis vain palaa sisäisesti. Ruumiissa oleva sisäinen tuli polttaa sen ruumiin. Sentähden on luonnollista, että jos me tahdomme totella luonnon lakeja, niin me poltamme ruumiin. Sillä tavalla me autamme luontoa, sen prosessia. Kun me autamme luontoa, niin palaminen käy nopeasti, tuhansia ja miljooneja kertoja nopeammin. Ei ole ollenkaan runollisempaa, että ihmisen ruumis mätäneee haudassa ja haihtuu, kuin että se ruumis muutamissa sekunneissa poltetaan tuhkaksi. Prosessi on aivan sama. Mistä tuo tuli sitten tulee, me

kysymme. Selvänäkijät huomaavat sen, että koko tämän fyysillisen tason takana on kuin sisästä päin, maan keskustasta päin, keskipisteestä päin tuleva tuli, joka pyrkii ulospäin ja samaten on jokaisessa organismissa, jokaisessa oliossa tuo tuli, joka pyrkii ulos jostain keskipisteestä, ulos pinnalle. Mutta taas heti kun tulemme kasvimaailmaan ja katselemme sitä, niin huomaamme, että kasvimaailma on semmoisessa asemassa, että se ottaa vastaan itseensä sitä voimaa, joka kosmoksesta päin tulvii tätä maapalloa vastaan. Kivet ja semmoiset muut kappaleet tulevat lämpöisiksi, mutta se lämpö on pinnallista ja se lämpö on vain aiheutunut auringon valosta, mutta nämä tämmöiset kasviolennot imevät jotain sisäänsä. Heihin tulee eetterivoimaa, niinkuin sanomme, ja se on lämpöä ja valoa. Kasvi imee tuota voimaa sisäänsä, ja tuo elämän voima ei olekaan silloin enää semmoista kuluttavaa tulta, joka tulee maan sisästä, vaan se, joka tulee kosmoksesta on muotoja eläyttävää ja elämää antavaa. Tuota voimaahan nimitetään myös praanaksi. Praana on se elämän voima, joka tulee kosmoksen syvyydestä auringon kautta koko aurinkokuntaan ja sitten se menee sisään kaikkiin organismeihin, kaikkiin eläviin elimistöihin ja muuttuu praanaksi. Voimme puhua kasvin praanasta, vaikkei se ole samalla tavalla yksilöllistä kuin eläimen ja ihmisen. Praana on se eetterivoima, joka kosmoksesta tulvehtii tähän maahan päin ja jonka voiman sitten kaikki elävät voimat täällä absorveeraavat, imevät itseensä. – Ero on siis kasvimaailman ja kivennäismaailman välillä se, että kasvimaailma jo ottaa sisäänsä niitä voimia, eetterivoimia, jotka tulevat kosmoksesta. Sentähden sanomme, että kasveilla on jo eetteriruumis. Selvänäkijät voivat nähdä tuon eetteriruumiin kasvin ympärillä, pienen matkan päässä itse kasvista. Se on kuin pilven tapainen eetteriolemus. Samanlainen eetteriruumis on, niinkuin tiedämme, eläimillä ja kaikilla ihmisillä. Meillä kaikilla on tuollainen eetteriruumis ja se

eetteriruumis tekee juuri organismin eläväksi. Kun katselemme fyysillistä ruumista kuolleenä, niin näemme, että eetteriruumis on todella poissa, ja kun eetterivoimat ovat poissa, niin silloin ainoastaan tuo maan sisästä tullut tuli polttaa ruumiin ja hajoittaa sen alkuosiinsa. Silloin on tuo hävittävä tuli vain jälellä, eikä mitään suojaavaa, elämää ylläpitävää voimaa.

Kun siirrymme kasvimaailmasta eläinmaailmaan, niin silloin huomaamme, että eläimessä on jotain lisää. Eläimillä on tajuntaa. Jonkunlaista tajuntaa on kyllä kasveillakin. Eläinten tajunta ei ole ajattelemista, niinkuin ihmisten, mutta tuntemista. Eläimillä voi kyllä olla joskus joitakin ajatuksia, sitä ei sovi epäillä. Varsinkin kotieläimillä on ajatuksia. Heissä on ymmärrystä ja jonkun verran järkeä, mutta ennen kaikkea tunnetta. Sentähden sanomme, että eläimet ovat saaneet yhden uuden periaatteen lisää, nimittäin astraaliruumiin. Tämä astraaliruumis, tunneruumis tekee eläimen jollain tavalla yksilölliseksi. Eläin ei ole enää sillä tavalla sidottu joukko-olemuksen niinkuin kasvit, jotka eivät osaa liikkua paikaltaan, vaan ovat aivan sidottuja. Eläin ei kylläkään vielä aina osaa päättää, mitä se kulloinkin tekee, mutta eläimillä on selvästi voimakkaana tekijänä sen tajunnallisessa elämässä vaisto, intohimo. Puhumme eläinten vaistosta. Kotieläimissä huomaa kyllä usein järkeä ja ymmärrystä, mutta silloinkin näemme, että se ymmärrys ei ole sillä tavalla vapaata kuin ihmisellä. Meillä ei ole mitään merkkiä siitä, että eläin voisi ajatella filosofisesti, että eläin voisi ryhtyä jonkunlaiseen filosofiseen keskusteluun. Meillä ei ole siitä minkäänlaisia todistuksia, sillä eläin ei osaa niin paljon tuoda ajatuksia esille, niinkuin ihminen, ja sentähden päätelemme aivan oikein, että eläimessä ei ole järkielämä niin kehittynyt kuin ihmisessä. Mutta eläimen tunne-elämä on hyvin kehittynyt. Eläin voi olla kyllä ihmisen yläpuolella kehityksessä tunne-elämänsä puolesta, mutta jokainen ihminen on järkensä ja

ymmärryksensä puolesta kehittyneempi kuin eläin. Eläimillä on kyllä joukkojärki. Muurahaiset organisoituvat esim. yhteiskunniksi ja suorittavat kaikenlaisia ihmeellisiä asioita. Me huomaamme, että eläimillä on joukkoymmärrys sangen suuri ja kehittynyt, mutta me emme näe, että heillä olisi yksilöllistä järkeä. He ovat joukkosielun hallussa. Eläimillä on siis tuo astraaliruumis lisänä, samanlainen astraaliruumis, joka on ihmisilläkin. Mehän ihmisinä myös tunnemme, haluamme ja vaistoamme j.n.e.

Mutta sitten on meissä ihmisissä, niinkuin me olemme niin monta kertaa jo itsellemme huomauttaneet, vielä tuo minäolento, tuo selvästi esiintyvä minäolento, se järki, se ajatuskyky ja se ymmärrys, joka kohdistuu subjektiiviseksi. Vaikka eläimillä olisi ajatusta ja järkeä, niin emme koskaan näe mitään semmoista todistusta, että eläin tuntisi itsensä minäksi, että hän tuntisi jotain omalla tavallaan. Jos me huomaisimme jotain semmoista eläimessä, niin silloin se eläin on tulossa ihmiseksi. Ihmisessä on tämä minä ja tämä minä erottaa hänet joukkosielusta. Mutta toisten ihmisten takana on kyllä myös joukkosielua. Toiset ihmiset kuuluvat kuin johonkin joukkosieluun. Me näemme, että jotkut ihmiset helposti matkivat toisia ja uskovat ja ajattelevat samalla tavalla kuin yleensä ajatellaan ja niinkuin heitä on opetettu. Mehän juuri treenaamme lapsiamme joukko-olennoiksi, jotka hyväksyvät meidän toimenpiteemme, mitä me olemme tehneet tässä maailmassa. Me opetamme heitä kaikkeen tyytymään. Emme ole ollenkaan ihastuneita, jos meidän lapsemme ovat äärettömän itsenäisiä, niin että meitä oikein pelottaa. Emme me ihastu, jos lapset heti asettuvat sille kannalle, että me vanhemmat olemme aika tompppeleita, kun olemme kaiken tällä tavalla järjestäneet. He, lapset, osaavat kaiken paljon paremmin. Jos lapset esiintyisivät noin, niin me oikein kauhistuisimme. Emme ole ollenkaan siihen ajatukseen

tottuneet, että ihmiset ovat yksilöllisiä olentoja ja että emme saavuta inhimillistä yksilöllisyyttä, ennenkuin käymme läpi vallankumousperiodin. Jokaiselle ihmiselle tulee joku semmoinen kohta hänen kehityksessään, jolloin hän aivan huomaa, että hän on yksilö ja että hänen pitää pitää puoliaan juuri yksilönä. Ei se merkitse, että se periodi on jokaisen edessä, sehän voi olla jo takana. Voihan olla, että me olemme jo käyneet läpi semmoisen kohdan kehityksessä ja toivottavasti me olemme sen tehneet. Se on semmoinen vallankumouskohta, joka kuuluu ihmiselle, mutta joka on voitettava. Ihmisen täytyy ennen pitkää huomata, että hän ei ole mikään luoja siinä merkityksessä, hän ei ole mikään Jumala. Hän on vain yksi pikkuriikkinen yksilö ja nyt hänen täytyy alkaa oppia. Nyt hänen täytyy alkaa kasvattaa itseään ja nähdä, kuinka kaikki on täällä maailmassa. Nyt alkaa kuin hänen inhimillinen kehityksensä. Hän tulee kyllä nytkin itsenäiseksi, mutta se itsenäisyys ei ole mitään röyhkeätä ja vallankumouksellista laatua. Se itsenäisyys on vallan toista. Se semmoinen itsenäisyys on semmoista, joka ottaa taakkoja kantaakseen, joka voi auttaa ja ottaa toisten synnit päälleen. On aivan oikein, mitä on opetettu kristikunnassa ja kristinuskossa, että Jeesus Kristus otti maailman kaikki synnit päälleen. Se on ihan oikein. Hän oli kehityksessään tullut siihen kohtaan, että hän osasi ottaa kaikki synnit päälleen. Meidän pitää kaikkien tulla siihen kohtaan joskus, että me osaamme ottaa koko maailman synnit päällemme. Se on semmoinen loppuperiodi, joka alkaa meidän kehityksessämme, että me emme palvele ainoastaan tässä fyysisessä maailmassa puita kantamalla, vettä noutamalla ja ruokaa laittamalla, vaan että me myöskin osaamme palvella toisissa maailmoissa inhimillisinä olentoina. Se menee siihen ja se on silloin jokseenkin samaa kuin uhri. Kun katselemme pintapuolisesti asioita, niin onhan sekin uhria, että joku ihminen palvelee minua. Jos näen, että hän lämmittää uunin,

laittaa ruokaa minulle tai tekee työtä pellolla, niin sehän on uhri. Kaikki palveleminen on uhria. Se on jotakin korkeampaa, johon ihminen ottaa osaa. Se on ensimmäinen ja luonnollisin korkeamman minän eli hengen ilmennyksestä. Sentähden on kaikista kunniakkainta tässä maailmassa tehdä jotain fyysillistä työtä. Se on korkeinta ja kunniakkainta. Jos keittää ruokaa tai lakaisee katuja, niin sehän on kunniakkainta. En minä tarkoita tällä, että tästä työstä pitäisi maksaa kaikista enemmän. En semmoista tarkoita. Sanon vain, että se on kunniakkainta. Siinä on jotain jumalallista. Ja se työ on tietysti jumalallista siinä määrin, kuin ihminen osaa sen iloisesti ja rakkaudella suorittaa, ikäänkuin Jumalan nimessä. Kun ihminen semmoisessa mielessä tekee työtä, suorittaa toimiaan, noita luonnollisia, fyysillisiä tehtäviään, silloin hän on henkinen ihminen ja elää henkistä elämää, sillä se on luonnon itsensä näyttämää ja antamaa työtä. En tarkoita, että hänen pitäisi järjessään ja ymmärryksessään ymmärtää, että tämä työ on niin kovin hienoa työtä ja jumalallista, mutta hänen pitää tuntea, että hän palvelee ja että tämä on hänen jumalanpalvelustaan ja on hänen ilonsa ja onnensa, hänen uhrinsa. Mutta hänen ei pidä itse ajatella, että minä nyt uhraudun toisten hyväksi. Silloin hänen pitää olla sangen kehittynyt, jos hän niin ajattelee. Silloin hän on korkea olento, jos hän osaa ajatella ilman, että se on ulkokultaista. Hänen ilonsa on tässä palvelemissa ja se on ensimmäinen aste, ensimmäinen etappi henkistä elämää. Kaikki muu työ tässä maailmassa vaatii paljon enemmän itsekkyyttä ihmiseltä. Jos esim. jolla kulla on satamiljoonaa pankissa ja hän ajattelee, että kyllä tuolla toimeentulee ja ei sitten viitsi mitään tehdä, niin se on hirveän väärin. Ei silloin voi ihmetellä köyhää, joka ajattelee, että mitä tuo on. Niin paljon on rahaa pankissa. Ei tarvitse mitään tehdä. Pikku tyttö Hannele ajattelee taivaasta, että siellä saa syödä aina lintupaistia ja samalla tavalla ajatellaan tuosta miehestä, että hän voi syödä lintupaistia aina jo täällä

maanpäällä, vaikka jokaikinen päivä. Ei hänen tarvitse mitään tehdä. Hän voi vain elää löllöttää. Kun tältä kannalta ajattelee asioita, niin silloin voi tietysti ymmärtää niitä ihmisiä, köyhiä ihmisiä ja nälkäisiä ihmisiä, jotka ajattelevat, että mikä ihmeellinen loinen tuo on. Semmoista ei saisi olla yhteiskunnassa. Mutta kun ajattelee asioita toiselta kannalta, niin huomaa, että asialla on toinenkin puoli. Ei kannattaisi elää tässä maailmassa, jollei voisi myöskin tehdä toisenkinlaisia palveluksia, kuin vain fyysillisiä. Ei ihminen voisi tulla täydelliseksi, jos hänen aina pitäisi vain keittää ruokaa, laittaa lihapullia ja keittää kahvia ja lakaista katua. On välttämätöntä, että on kaikenlaisia muotoja, joissa ihmisen henki voi ilmaista itseään, joissa ihminen ihmisenä voi tuoda itsensä ilmi. Sen vuoksi on välttämätöntä, että on semmoinen elämän koulu, jossa ihminen voi oppia kaikenlaista monipuolista työtä tekemään. Sentähden on meillä taide. Ei taiteellisesta ihmisestä, jonka pitäisi saada soittaa tai näytellä tai maalata tai veistää, tulisi mitään, jos hänen pitäisi esim. koko päivän keittää ruokaa taikka lakaista katua. Hänen taiteensa perustuu juuri siihen, että hän osaa uhrata itsensä uudella tavalla. Hänen täytyy osata uhrata itsensä hirmuisten sielun kamppailujen kautta. Hänen pitää osata uhrata itsensä pois kaikesta tuosta luonnollisimmasta palvelustyöstä ja palvella jollain toisella tavalla ihmiskuntaa, vaikkeivät ihmiset sitä aina niin ymmärtäisikään ja hyväksyisikään. Jokainen nerokas ihminen, taiteilijaihminen, on käynyt läpi semmoisen periodin, jolloin hän on saanut kovasti kamppailla sielussaan: olenko aivan hyödytön olento, kun en voi kyntää peltoa ja kantaa puita j.n.e. Semmoista täytyy taiteilijaneron läpikäydä, ennenkuin hän kamppailee itsensä noiden tuskien läpi ja viimein voi sanoa: Vaikka en voisi mitään tehdä, niin täytyy minun palvella kuitenkin sitä kauneusvaistoa, joka on minulle kuin Jumala. Tällöistä saa hyvin moni taiteilija läpikäydä. Ja taas ei tulisi

mitään kaikesta kulttuurista, ellei olisi järjestetty yhteiskuntaa, jollei olisi ihmisiä, jotka suorastaan palvelevat yhteiskuntajärjestystä. Ei tulisi mistään mitään, jollei olisi kouluja, virastoja, yliopistoja ja joukko ihmisiä, jotka uhraavat itsensä sillä tavalla. He luopuvat kaikista luonnollisimmista töistä palvellakseen yhteiskuntaa. He palvelevat yhteiskuntaa, jotta maanpäällä voisi elää noita erikoisia ihmisiä, noita lahjakkaita ihmisiä. Ajatelkaamme vain Afrikan neekereitä. Jos siellä Afrikassa olisi joku nero, joka tahtoisi kirjoittaa jonkun kirjan, niin eihän sitä saisi edes painetuksikaan. Jos joku esim. siellä runoilee, niin hän itse ensin lukee tuon runon toisille ja sitten nuoret tytöt sitä lausuvat ja niin se jää joksikin aikaa ihmisten mieliin, mutta häviää sitten. Semmoiseen kulttuurin on turha nerokkaiden ihmisten syntyä, semmoisten, jotka eivät ole ainoastaan Jumala-ihmisiä siinä merkityksessä, että he vain opettavat moraalia, sillä semmoisia ihmisiä on mitä yksinkertaisimmissa kansoissa. He opettavat moraalia, he opettavat kunnioittamaan toisten omaisuutta, kunnioittamaan toisten elämää. Semmoista he voivat opettaa ja jos heidän opetuksensa on poikkeavaa toisten opetuksista, niin sekin antaa kyllä kylliksi työtä ja sielun tuskaa ja vaivaa. Mutta kun ajattelemme älyllistä kulttuuria, sitä kulttuuria, joka pohjautuu ihmisälyn ja järjen toimintaan, niin se on mahdotonta, jollei synny yhteiskuntaa, joka antaa tilaisuuden nerokkaille ihmisille. Ei meillä ole vielääkään semmoisia yhteiskuntia, jotka antaisivat hyvin suuressa määrin tilaisuuksia neroille. Ei meidän tarvitse mennä hyvin kauas taaksepäin, niin silloin oli sillä tavalla, että jonkun nerokkaan ihmisen piti päästä kuninkaan suosioon, jotta hän pääsisi vähän eteenpäin. Nythän on sentään parempi. Ei nyt tarvitse palvoa jotain kuningasta tai hallitsijaa. Nyt ei tarvitse kirjoittaa hänen mielikseen ylistysrunoja. Nyt ei tarvitse nuoleskella hänen lautasiaan. Nyt voi ihminen sentään olla vapaa. Nyt ihmisen sentään meidän yhteiskunnassamme

pitää saada äänensä kuuluville. Hän voi saada toisia ihmisiä ymmärtämään hänen taidettaan ja saada toisten ihmisten puolelta kannatusta. Mutta eivät meidän yhteiskuntamme vielääkään ole mitään ihanteellisia tässä suhteessa. Kaukana siitä. Ja ihmisiä, jotka ovat kehittyneempiä kuin toiset, täytyy olla yhteiskunnissa. Muuten ei mikään menisi eteenpäin. Muutenhan kaikki voisivat elää jonkunlaisessa afrikkalaisessa veljeydessä. Siellähän saa vapaasti tappaa toisen ja syödä hänet, jos kova nälkä tulee. Sentähden voimme ymmärtää, että nyt tarvitaan rikkautta, tarvitaan noita rikkaita, jotka eivät tee muuten mitään hyötyä, mutta jossain tulevassa yhteiskunnassa pitää olla niin järjestettyinä, että kulttuurityötä voidaan tehdä ilman, että ihmisen täytyy olla köyhänä. Meidän täytyy toivoa, että semmoista kehitystä kohti kuljemme. Yhteiskunnat, valtakunnat ja koko tämä maapallo tulee itsestään sillä tavalla rikkaaksi, ettei kenenkään yksilön tarvitse olla mahdottoman rikas, eikä kenenkään mahdottoman köyhä ja silti kaikilla on mitä he tarvitsevat. Ja nuo nerot tarvitsevat aina paljon enemmän. Sentähden voimme kyllä aivan rauhallisella tavalla katsella sitä tulevaisuutta, jolloin on semmoiset olot, että kaikki jo ymmärtävät kulttuuria, mutta kaikki myöskin tuntevat veljeyden ja aineellisen yhteenkuuluvaisuuden. Kenenkään ei tarvitse olla huonosti puettu, kenenkään ei tarvitse asua liian ahtaasti, kenenkään ei tarvitse syödä huonommin kuin toinen, kenenkään ei tarvitse kärsiä minkäänlaista aineellista puutetta ja silti kaikilla on yltäkyllin kaikkea, mitä he tarvitsevat ja silti riittää varoja kulttuurityöhön. Mutta me emme voi väkivallalla muodostaa yhteiskuntia, emme voi yhtäkkiä saada semmoista aikaan, että kaikki saavat juoda shampanjaa. Ensin on opetettava yhteiskuntaa kunnioittamaan kulttuurityötä ja henkistä työtä yleensä. Se on asetettava korkeammalle. Me emme pääse näistä vanhoista yhteiskunnista. Me kyllä väkivallalla koetamme parempia, mutta se palautuu aina takaisin

vanhaan. Meidän täytyy oppia panemaan arvoa henkisel- le elämälle ja kulttuurille. Ja sitähan me olemme oppimassa jo sangen paljon nykyisissä yhteiskunnissa.

Tämä nyt siis oli tästä ihmisen minuudesta. Ihmisen minuus on siis neljäs periaate ihmisessä. Meillä oli ensin fyysillinen, sitten eetteri-, astraaliruumin ja neljänneksi minuus. Tätä minutta emme huomaa eläinkunnassa ja sillä tavalla ihmiskunta nousee eläinkunnan yläpuolelle. Nyt jos katselemme ihmistä, millä tavalla hän elää näissä neljässä periaateissaan, niin näemme heti ensimmäisenä havaintona, että ihmisellä on kaikki nämä neljä periaateita tässä näkyväisessä maailmassa. Ei meidän minuutemme enemmän kuin meidän tunteemme ja halumme ole missään taivaissa ja missään kaukana. Tässä ne ovat mukana, tässä fyysillisessä elämässä. Se on ensimmäinen havainto. Toinen havainto, minkä me teemme, on se, että voimme tehdä jonkunlaisen kvalitatiivisen eron fyysillis-eetterisen ruumiin ja astraalisen ruumiin ja minä-organisationin välillä. Fyysillinen ja eetteriruumin ovat niinkuin yläpuolella ja toisella puolen on sitten meidän tunteemme ja ajatuksemme, meidän järkemme ja minuutemme. Ne ovat jollain tavalla erillään. Ne ovat sidottuja toisiinsa, mutta ne ovat sentään erillään. Ajatelkaamme tervettä ihmistä. Hän ei oikeastaan tunne ruumistaan. Hän ei tiedä liiaksi millään tavalla fyysillisestä ruumiistaan. Jos olemme terveitä, niin fyysillinen ruumin ei vaivaa. Missä minä silloin elän? Minä elän tunteissani ja ajatuksissani ja ruumiini on tuossa, jossain muualla. Kun minä kerran olen fyysillisessä maailmassa, niin minä tunnen ja ajattelen ruumiini välityksellä ja olen tajuinen fyysillisen ruumiin välityksellä, mutta kuitenkin voin tehdä tuon eron: Minä oikeastaan elän tunteissani ja ajatuksissani. En minä olisi elävä olento, jollen voisi elää tunteissani ja ajatuksissani. Kun minä olen terve, saan vapaasti elää tunteissani ja ajatuksissani. Tietysti tiedän, että minun pitää syödä ja nukkua ja sillä

tavalla palvella ruumistani, mutta se ruumis antaa minun muuten olla vapaasti ja sehän on terveyden merkki, että on harmonia olemassa näiden eri periaatteiden välillä. Kun on täydellinen harmonia olemassa, niin me olemme terveitä. Kun eläin esim. tekee liikkeitä, silloin niiden liikkeiden takana on ensin ollut eläintajunnassa jotakin vaistoa. Koira näkee esim. isäntänsä tulevan ja silloin se iloisesti haukahtaa ja lähtee heti isännän luo. Se hallitsee siis ruumistaan. Koira teki semmoisen havainnon ja se havainto pani sen ruumiin liikkeelle. Se havainto oli sielullista laatua ja se herätti astraaliruumiissa heti tunteen. Tämä iloinen tunne panee ruumiin liikkeelle, vaikuttaa ensin eetteriruumiiseen välittömästi ja eetteriruumiin avulla se vie fyysillisen ruumiin perille. Se tunne, joka herää koirassa, käy kuin sähkö hermojen kautta ja vaikuttaa fyysilliseen ruumiiseen pannen sen liikkeelle. Me näemme tästä esimerkistä, että se sielullisuus eläimessäkkin on jotakin, joka silloin kohottaa ruumiin, fyysillis-eetterisen ruumiin ylös jonkunlaisesta lepotilasta. Se kuljettaa sitä jollain tavalla. Jos ajattelemme, että ruumis olisi paljas ruumis, ilman tunteita ja ajatuksia, niin silloin se olisi kuin kasvi. Kasvissakin jo alkaa olla tunteita, mutta kun näemme, että eläin liikkuu, niin näemme, että siinä on semmoinen sielu, joka kuljettaa, herättää ruumiin aivan kuin kuolleista. Samoin on ihmisen laita. Ihminen on myöskin, jos ajattelemme, että hän on aivan lepotilassa, ilman tunteita ja ajatuksia ja elämää, mutta heti kun hän ajattelee jotain ja liikkuu, niin se on kuin hänet nostettaisiin kuoleman tilasta ja kuletettaisiin jollain tavalla. Minä en ihmisenä liikuta käsiäni ilman ajatusta, joka on mukana, ilman, että tahto on mukana. Se on sama, mistä tahto sitten on aiheutunut. Se tulee tietoiseksi tajunnassani tuo halu liikuttaa, paljon tietoisemmaksi kuin eläimissä. Ihminen on heti vapaa. Hänellä on minuus mukana. Hänellä on oma tahto mukana, kun hän liikuttaa kättään. Kun katselemme hänen sielullisuuttaan,

niin huomaamme, että hänessä jokainen ajatus ja tunne on aivan kuin fyysillis-eetterisen ruumiin kohottamista levon tilasta ja sen kuluttamista. Sentähden meidän täytyy nukkua, sillä meidän sielullisuutemme kuluttaa ruumista. Se kuluttaa joko sillä tavalla, että elämän voima vähenee, niin että sitä täytyy hankkia lisää yön aikana, taikka sitten, että tämä kulutus synnyttää niin paljon elämän voimaa, niin paljon praanaa, että täytyy nukkua, jotta se taas tasaantuisi. Joka tapauksessa ihmisen tajuinen elämä on ruumiin kuolleista herättämistä ja sen päästämistä takaisin kuolemaan. Jos ihminen esim. menee tajuttomaksi, niin selvänäkijä, joka katselee, huomaa, että hänen tajuttomuutensa on siinä, että ajatus ja tunne lähtivät eetteriruumiin kanssa ulos ruumiista. Se tajuttomuus on siis siinä, että eetteriruumis läksi ulos ruumiista. Ei kylläkään koko eetteriruumis, mutta hyvin paljon sitä poistui fyysisestä ruumiista. Eetterivoimat poistuvat ruumiista. Kun ihmisen käsi puuttuu, "kuolee", niinkuin sanotaan, niin siinäkin on eetterivoimaa siirtynyt pois ja sitten se tulee vähitellen takaisin ja pistää ja niin ihminen tietää, että jotain on tapahtunut.

Nyt kun ajattelemme, mikä terveys on, niin terveys on sitä, että kaikki nämä neljä ihmisen olemuspuolta viihtyvät keskenään, niiden kesken vallitsee harmonia. Se harmonia voi tulla hyvin suureksi. Emme tarvitse ajatella, että kun me olemme terveitä, niin se on terveyden huippu. Terveys on hyvin suuri ihanne. Jos minä todella tulen terveeksi, niin se vie meidät niin korkealle huipulle, että me emme ollenkaan tiedä, kuinka korkealle me olemme tulleet. Me olemme täynnä suurta onnea ja autuutta. Se on kuin yksi ainoa siunaus, jos ihminen on aivan lopullisesti terve. Mutta sitähan me emme ole. Me olemme kulkemassa terveyttä kohti ja saammekin kokea sitä terveyttä jonkun verran, kun kaikki neljä periaatetta ovat jonkun verran harmoniassa keskenään. Mutta jos tapahtuu pienikin häiriö

meidän ruumiissamme, silloin me kyllä heti huomaamme, että meillä on ruumis. Sanokaamme vain, että jostain kerääntyy virtsahappoa meidän ruumiiseemme, niin että me saamme reumatismia. Mitä siitä seuraa? Siitä seuraa, että eetteriruumiista elämänvoimaa virtaa siihen kohtaan, joka on sairas, ja siitä seuraa taas, että astraaliruumis uppoutuu siihen suuremmissa mitassa kuin muuten ja se merkitsee, että me tunnemme kipua. Me tiedämme, että tuossa ja tuossa kohdassa on reumatismia. Siinä on kyllä elinvoima, joka koettaa taistella virtsahappoa vastaan, mutta tuo astraaliruumis siinä saa aikaan, että me tunnemme kivun tunnetta. Nyt hän tietää, että hän on sairas. Hänellä on seitsemän päivää viikossa sitten itkua.

Pikakirj. Kirsti Krohn

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Karma ja sairaudet*, 1947.